

Regeringen
Kulturdepartementet
103 33 STOCKHOLM

Stockholm den 14 augusti 2009
Dnr: 10-98/09

**Uppdrag till Nationalmuseum med Prins Eugens Waldemarsudde
Ku2009/1276/KV med reviderat budgetunderlag 2010-2012**

Detta reviderade budgetunderlag är samordnat med Statens fastighetsverks (SFV) tilläggsuppdrag Ku2009/1277/KV som inlämnas till Regeringen 2009-08-14. Kostnader avseende tiden efter 2012 beräknas inte i detta budgetunderlag. Indikerade kostnader för år 2013 och framåt finns i budgetunderlagets förarbete och kan aktualiseras vid behov. Dessa kostnaders omfattning avgörs av vilken inriktning renoveringen av ändamålsfastigheten på Blasieholmen får. De huvudsakliga kostnadstyperna framgår av Nationalmuseums och SFV:s gemensamma processtidplan.

Processen behöver inledas med att en målbild formuleras gemensamt av uppdragsgivare och uppdragstagare. För formuleringen av denna målbild kan hittills framtagna underlag, däribland bilagan till förstudien, tjäna som stöd i de delar som gemensamt bedöms vara relevanta för det fortsatta arbetet. Nationalmuseum kan därefter på regeringens uppdrag vidareutveckla en verksamhetsplan i enlighet med målbilden.

Vi har eftersträvat ett transparent budgetunderlag genom att urskilja tre grupper av kostnader, av vilka den tredje gruppen aktualiseras först efter 2012 och sålunda kan föras in i kommande budgetunderlag:

1. Myndighetens befintliga verksamhet exklusive renovering, vilket är kostnader som uppstår oavsett om ändamålsfastigheten på Blasieholmen evakueras eller ej.
2. Nationalmuseums kostnader som faller ut som en konsekvens av evakuering av ändamålsfastigheten på Blasieholmen, såsom temporär utställningslokal och andra tillfälliga evakueringslokaler.
3. Nationalmuseums del i den projektkostnad som uppstår genom SFV:s byggprojekt (inredning och verksamhetsrelaterad utrustning m.m.) Detta kan kostnadsberäknas när målbild och byggprojekt preciserats.

BEFINTLIG VERKSAMHET EXKLUSIVE RENOVERING

1. Externa magasin slottssamlingarna

Förflyttningen av de magasinerade slottssamlingarna från utdömt förråd till ändamålsenligt magasin kan äga rum efter att sanering genomförts (se nedan punkt 4). Kostnader för förhyrning och iordningsställande faller ut från år 2010 enligt nedan.

Nivåhöjning, tkr	2010	2011	2012	Summa
Externa magasin slottssamlingarna	1 562	1 562	0	3 124

2. Prins Eugens Waldemarsudde

Frågan om Prins Eugens Waldemarsuddes anslagsnivå beskrivs kortfattat i ordinarie budgetunderlag, daterat 2009-02-25. I budgetunderlaget äskas en nivåhöjning om 4,6 miljoner kronor. Sedan budgetunderlaget inlämnades har dock styrelserna för Prins Eugens Waldemarsudde respektive dess stiftelse låtit utreda donationen till staten jämte de åligganden som hör till denna. De ekonomiska och förvaltningsmässiga konsekvenserna av utredningen har framlagts i en skrivelse till Kulturdepartementet med begäran om behandling av frågan. I avvaktan på denna behandling kvarligger tidigare äskande oförändrat i föreliggande budgetunderlag.

Nivåhöjning, tkr	2010	2011	2012	Summa
Prins Eugens Waldemarsudde	4 600	0	0	4 600

3. Myndighetens uppdrag och resurstilldelning

Denna punkt i ordinarie budgetunderlag kommenteras inte här, då förändringar i verksamheten kan komma att äga rum med anledning av aktuella regeringsuppdrag.

4. Sanering magasin Gripsholm

Statens Porträtt- och slottssamlingar beviljades 2007 ett bidrag om 1,5 miljoner kronor för att rädda föremålen som förvaras i ett undermåligt magasin i anslutning till Gripsholms slott. Samlingarna är kraftigt skadedjursangripna och behöver saneras. Saneringsarbetet beräknas starta under 2010 i ett särskilt magasin och vara färdigt årsskiftet 2012/2013. I kostnaden ingår flytt till magasin samt sanering.

Tillfällig anslagshöjning, tkr	2010	2011	2012	Summa
Sanering och flytt slottssamlingar	1 860	510	510	2 880

5. Nytt hyresavtal Blasieholmen 2010-2012

Ett nytt avtal rörande Nationalmuseibygnaden med Annex ska träffas med giltighet från 2010-07-01. Den av SFV föreslagna nivån på akuta underhållsåtgärder i väntan på renovering innebär en tillfällig anslagshöjning på 10 miljoner kronor årligen i tre år.

Tillfällig anslagshöjning, tkr	2010	2011	2012	Summa
Nytt hyresavtal NM	10 000	10 000	10 000	30 000

VERKSAMHETENS KOSTNADER UNDER EN SAMORDNAD RENOVERINGSPROCESS

En översikt över Nationalmuseums lokalförsörjning - exklusive Prins Eugens Waldemarsudde och utställningslokaler inom slotten – framgår av bifogade grafer. Dessa visualiserar fördelningen på olika lokaler i nuläge, 2010 och 2012.

De delar av lokalförsörjningen som berörs av en samordnad renoveringsprocess är ändamålsfastigheten på Blasieholmen, tillfällig lokal för utställningar och tillfälliga magasin med närliggande arbetslokaler.

Verksamheten påverkas också av planering och genomförande av en totalevakuering, krympt publik verksamhet under renoveringsperioden samt ökad digitalisering och vård av samlingarna.

Regeringsuppdraget efterfrågar förslag på hur nuvarande verksamhet och funktioner inom Blasieholmsbyggnaden ska inrymmas efter genomförd renovering. Detta berörs i det dokument som Statens fastighetsverk inlämnar. En konkretion av vilka funktioner som kan inrymmas i Blasieholmsbyggnaden efter renovering kan föreslås först sedan en gemensam målbild formulerats och i samband med att ett lokalprogram får tas fram. Lokalprogrammet baseras på museets uppdrag och totala lokalförsörjning.

Nedanstående beräkningar utgår från en samlad renoveringsprocess i enlighet med Statens fastighetsverks förslag. Denna förutsätter en total evakuering, varför lokalförsörjningen föreslås ske på skilda platser: för publika verksamheter i Stockholm, för verksamheter med direkt anknytning till samlingar i lägre lokalkostnadsläge utanför Stockholms centrum.

6. Kostnadshyra ger dubbel hyreskostnad?

Statens Fastighetsverk gjorde en hemställan i budgetunderlaget avseende 2009-2011 om att få ett uppdrag att ta fram en ny modell som hanterar hur eventuella evakueringskostnader vid större underhållsprojekt ska finansieras och att regeringen klarlägger huruvida samtliga kostnader ska betalas av hyresgästen som hyr den aktuella fastigheten med tillhörande infrastruktur, eftersom ingen annan finansiering finns om kostnadshyresmodellen ska kunna upprätthållas. Nationalmuseum hade i ordinarie budgetunderlag räknat med hyreskostnaden avseende fastigheten på Blasieholmen även under evakueringsperioden, men frågan behöver utredas. Eftersom evakuering föreslås ske från årsskiftet 2012/13 kommer denna fråga att få ekonomisk betydelse i kommande budgetunderlag.

7. Tillfälliga utställningslokaler

För att tillgodose publikens önskemål om tillgång till de mest kända och efterfrågade delarna av Nationalmuseums samlingar även under renoveringsperioden föreslås en

tillfällig utställningslokal i Stockholm. Dessutom föreslås utlån och samverkan nationellt och internationellt.

Dessa satsningar gör att Nationalmuseum kan förbli öppet i Stockholm för publik under nästan hela renoveringsperioden och att det regionala museiväsendet i Sverige kan stimuleras med lån ur de statliga konstsamlingarna.

Kostnader uppstår för den tillfälliga utställningslokalen i Stockholm. Hyreskostnaden är baserad på preliminära uppgifter från flera lokalhållare i centrala Stockholms och avser specifika lokaler omfattande > 2000 och >2500 m². (Helårskostnad 2013 är i nuvarande prisnivå 8 900 tkr).

Den regionala samverkan, liksom lån till utländska museer, förutsätts dock ske inom ramen för befintliga resurser, eftersom låntagaren betalar lån och utställning på annan plats. Nationalmuseums verksamhet under renoveringsperioden finns närmare beskriven i bifogade appendix ”Nationalmuseums verksamhetsinnehåll under en renoveringsperiod”.

8. Tillfälliga magasin

Tillfälliga magasin behövs under renoveringsperioden för merparten av de samlingar som idag förvaras på Blasieholmen. Kostnader för magasin varierar starkt beroende på läge och transportavstånd mellan arbetsenheterna. Indikativa jämförelsetal erhålls av specifika lokaler, varvid CF respektive Tumba (1000 kr/kvm respektive 1050 kr/kvm i nuvarande avtal). Nya avtal indikerar högre nivåer mellan 1600 kr/kvm upp till 2300 kr/kvm (Tumba har aviserat stor nivåhöjning för nya avtal i befintliga lokaler, och meddelat att området i övrigt är fullbyggt). Direktkostnader för transporter mellan magasin, liksom resursuttag av arbetstid, påverkas betydligt av valt läge, varför närhet till nuvarande CF är mest resurseffektivt. Konkreta alternativ till förhyrning kan föredras.

Jämförelsetal för magasinering i Nationalmuseibygnaden på Blasieholmen efter renovering beräknas till > 5000 kr/kvm, varför nyttjande av ytorna inom Nationalmuseibygnaden på Blasieholmen ur ekonomisk synvinkel är mest gynnsam för verksamhet som är eller har förutsättningar att vara intäktsbringande, det vill säga publik verksamhet.

Beräkning av kostnaden 2012 för tillfälligt magasin avser sista kvartalet och innefattar även anslutande arbetsytor för konservering, transport, teknik, studiesal, fotoateljé, bildarkiv, vakt och allmänna ytor (toaletter, m.m.) om 1200 m². (Indikerad helårskostnad 2013 är i nuvarande prisnivå 20 404 tkr).

Tillfällig anslagshöjning (renoveringsperiod)	2010	2011	2012
Tillfälligt magasin	0	0	2 963
Vakt 24h/dygn	0	0	650
Konserveringsateljéer	0	0	855
Summa	0	0	4468

9. Tillfälliga verkstäder och kontor i anslutning till magasin

För en effektiv resursanvändning under ombyggnadstiden bör personal som arbetar med samlingarna vara placerade i anslutning till magasinerna.

I denna post ingår även verkstäder och ett förråd. År 2012 endast verkstäder + förråd, år 2013 tillkommer kontor fr.o.m. 1 juli, år 2014 12 månaders kostnad för samtliga funktioner (indikerad helårskostnad 2014 är i nuvarande prisnivå 1 291 tkr).

Ytbehoven är: kontor 475 m², förråd 150 m², verkstäder 300 m² och 275 m² övriga ytor.

Tillfällig anslagshöjning (renoveringsperiod)	2010	2011	2012
Tillfälliga verkstäder och kontor	0	0	148
Summa	0	0	148

10. Evakuering av samlingarna

En renovering av fastigheten kräver fullständig evakuering av samlingarna. Kostnader för transporter, packmaterial, extra personal i form av registrerare, packmästare, konservatorer, tekniker, chaufförer, med flera, tillkommer. För att genomföra en säker och effektiv evakuering av samlingarna måste sakkunnig personal vara koncentrerat sysselsatt med packning, registrering, flytt och upppackning. En skarp evakuering föreslås påbörjas i januari 2013 och förberedas under 2012, varvid förberedelsekostnaden 2012 i dagens prisnivå är 3 Mkr. Kostnaden för totalevakueringen under 2013 beräknas uppgå till 13, 9 Mkr.

Tillfällig anslagshöjning	2010	2011	2012
Flyttkostnad	0	0	3 000

11. Stängning av museibygnaden på Blasieholmen

Utflyttningen påbörjas enligt plan den 1 januari 2013 och byggnaden på Blasieholmen ska vara helt evakuerad till fjärde kvartalet samma år. Museet står därmed utan möjlighet att skapa intäkter från publik och bidragsgivare under hela evakueringsperioden. Det innebär att Nationalmuseums ekonomi kommer att vara helt beroende av statsanslag medan samlingarna evakueras från ändamålsfastigheten.

12. Digitalisering och vård av samlingarna

I tidigare budgetunderlag har NMW hemställt om medel motsvarande det år 2006 initierade Access-projektet, vars kostnadsnivå under 2007 var 17 årsverken à 360 000 det vill säga drygt 6,8 Mkr. Detta inarbetades i budgetunderlaget från och med 2009, men har här skjutits upp till 2011.

Utflyttning av samlingarna ökar starkt behovet av att vård och dokumentation sker i en sådan omfattning att samlingarna kan säkras och hanteras utan risk. Det är därför angeläget att föreberedande åtgärder kan göras före evakueringen under åren 2011 och 2012.

Tillfällig anslagshöjning	2010	2011	2012
Vård och digitalisering av samlingar	0	7 038	7 038

13. Låneram

Med hänsyn till tidigare års investeringar, evakueringsmagasin samt bedömt återinvesteringsbehov beräknar museet att låneramen behöver sättas till 20, 22 respektive 28 miljoner kronor för åren 2010-2012.

HEMSTÄLLAN

Med hänvisning till bifogat budgetunderlag hemställer Nationalmuseum med Prins Eugens Waldemarsudde

- att regeringen utöver pris- och löneomräkning godkänner en budgettram för åren 2010-2012 på 341 975 tkr avseende Nationalmuseums med Prins Eugens Waldemarsudde ordinarie verksamhet.
 - att regeringen därutöver godkänner en tillfällig anslagshöjning 2010-2012 avseende kostnader relaterade till renoveringsprocessen på 21 692 tkr.
 - att gränsen för myndighetens anslagssparande och anslagskredit höjs till 6% av beviljat anslag.
 - att regeringen för budgetåren 2010-2012 godkänner en låneram på 20, 22 respektive 28 miljoner kronor.
- att regeringen beviljar myndigheten att disponera eventuellt överskott från butiksverksamheten.

I detta ärende har ekonomichef Jenny Andersson, samordningsansvarig arkitekt Eva Darolf Linnros, chefen för forskning, arkiv och bibliotek Karin Sidén samt fastighets- och säkerhetschef Mats Svensson varit föredragande.

Solfrid Söderlind
 Överintendent
 Nationalmuseum med Prins Eugens Waldemarsudde